

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

លទ្ធផលកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ នៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ នៅខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨

(ចងក្រងដោយ៖ RAC Media; ប្រភពឯកសារ៖ កជកខ)

១-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨

កាលពីថ្ងៃអង្គារ ៣រោច ខែចេត្រ ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស.២៥៦១ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជួរ គារី បានបន្តប្រជុំពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការទស្សនវិជ្ជា បានចំនួន០៣ ពាក្យ ដូចខាងក្រោម៖

១- ការកុហក អ. lying បាវ. mentir (m.)	ការនិយាយ ការសរសេរ ឬការសម្តែងដោយកាយវិការនូវអ្វីមួយ ដែលអ្នកណាម្នាក់ដឹងឬជឿថាមិនពិតដោយចេតនា ដើម្បីបំភាន់មនុស្សម្នាក់ឬច្រើននាក់។ អ្នកកុហកមានអ្វីមួយនៅក្នុងចិត្តរបស់ខ្លួន ហើយបានបញ្ជាក់ដោយការអះអាង ផ្ទុយពីនេះក្នុងបំណងបញ្ឆោត ឬយំអោចណាស់ដើម្បីបិទបាំងលទ្ធភាពនៃការបញ្ឆោត។ (ពាក្យនេះប្រើក្នុងសីលវិជ្ជា)
២- ករុណា អ. mercy/compassion (បាវ. merci/compassion (f))	ការតម្រូវខាងសីលធម៌ឱ្យមនុស្សម្នាក់ៗគួរប្រឹងប្រែងអស់ពីលទ្ធភាព ដើម្បីកាត់បន្ថយការលំបាកខាងផ្លូវកាយឬផ្លូវចិត្ត និងខាងសម្ភារៈរបស់អ្នកដទៃ។
៣-គុណបុណ្យ/គុណបុណ្យ អ. merit បាវ. mérite(f.)	ឧត្តមភាពឬគុណដែលសក្តិសមនឹងទទួលបានការតបស្នងជារង្វាន់ឬកិត្តិយស។ គុណបុណ្យចែកចេញជាពីរគឺ គុណបុណ្យសីលធម៌ ដូចជា គុណធម៌ ជាដើម និងគុណបុណ្យមិនមែនសីលធម៌ ដូចជា ជំនាញ បំណិន ជាដើម។ គុណបុណ្យទាំងអស់ គឺជាគុណសម្បត្តិដែលត្រូវគោរពបូកគោរព និងកោតសរសើរនៅក្នុងសង្គម។ (ពាក្យនេះប្រើក្នុងទស្សនវិជ្ជាសីលធម៌ និងទស្សនវិជ្ជានយោបាយ)

២-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨

កាលពីថ្ងៃពុធ ៤រោច ខែចេត្រ ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស.២៥៦១ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សុខុម បានបន្តប្រជុំពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច បានចំនួន០២ពាក្យ ដូចខាងក្រោម៖

១- ថ្លៃដើម អ. cost បារ. coût (m.) / prix de revient	ចំនួនប្រាក់ចំណាយដើម្បីផលិតជាផលិតផលឬសេវា ដូចជាចំណាយទៅលើវត្ថុធាតុដើម មូលធន កម្លាំងពលកម្ម និងសហគ្រិនភាព។
២- គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ /ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ អ. financial institutions បារ. institution financière (f.) /établissement financier (m.)	ស្ថាប័នសាធារណៈឬឯកជន ដែលមានគណៈខ្សែគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្តល់ សេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់អតិថិជនដូចជា សេវាប្រាក់កម្ចី សេវាប្រាក់បញ្ញើ សេវាជញ្ជូនប្រាក់ ប្រាក់ប្រកួតប្រជែង សេវារបស់សន្តិសុខសង្គម សេវាវិនិយោគជាដើម។

៣-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃអង្គារ ១០រោច ខែចេត្រ ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស.២៥៦១ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជួរ គារី បានបន្តប្រជុំ ពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការទស្សនវិជ្ជា បានចំនួន០២ ពាក្យ ដូចខាងក្រោម៖

១- ទេវាធិបតេយ្យ អ. theocracy បារ. théocratie	ទម្រង់នៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋ ដែលច្បាប់និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយកើតចេញពីក្រឹត្យក្រម (ច្បាប់) ដែលកំណត់ដោយសាសនាណាមួយ។ ទម្រង់នៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបែបនេះ ដឹកនាំដោយផ្អែកលើច្បាប់អាទិទេព ហើយអាទិទេពត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រមុខរដ្ឋ។ គម្ពីរពិសិដ្ឋរបស់សាសនា ត្រូវបានចាត់ទុកជាសារ ឬបទបញ្ជា ឬក៏ច្បាប់របស់អាទិទេព ហើយត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីដឹកនាំសង្គមរដ្ឋ។ ជាញឹកញាប់ទម្រង់នៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបែបទេវាធិបតេយ្យត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយឥស្សរជនសាសនាឬក្រុមបញ្ញត្តិដែលកាន់អំណាចនយោបាយក្នុងនាមអាទិទេព។ ឥស្សរជនទាំងនោះបកស្រាយគម្ពីរពិសិដ្ឋសាសនាដើម្បីគោលបំណងនយោបាយរបស់ខ្លួន ហើយអះអាងថាពួកគេគោរពនិងអនុវត្តឆន្ទៈរបស់អាទិទេព។
២- អភិប្រាយវិជ្ជា អ. hermeneutics បារ. herménautiques	ការសិក្សាអំពីទ្រឹស្តីនិងវិធីសាស្ត្រដែលនិយាយពីការបកស្រាយនិងការយល់ដឹងអំពីអត្ថបទ។ អភិប្រាយវិជ្ជាចែកចេញជាពីរគឺ ទីមួយ ជាវិទ្យាសាស្ត្រនិងវិធីសាស្ត្រស្តីពីការបកស្រាយបែបវិទ្យាសាស្ត្រនូវអត្ថបទនានាតាមរយៈសំណេរ ជាពិសេស គម្ពីរសាសនាគតិបណ្ឌិតនៅក្នុងអក្សរសាស្ត្រ អត្ថបទទស្សនវិជ្ជា ជាដើម។ ទីពីរ ជាទេវវិជ្ជាស្តីពីបញ្ញត្តិសាសនាដែលជាមែកធាងនៃទេវវិជ្ជា ហើយដែលទាក់ទងនឹងការពន្យល់ឬការបកស្រាយតាមរយៈពាក្យសម្តីនូវបញ្ញត្តិ ទ្រឹស្តី និងគោលការណ៍ខាងសាសនា និងទស្សនវិជ្ជា។

៤-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃអង្គារ ៣កើត ខែពិសាខ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦១ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តម ជួរ គារី បានបន្តប្រជុំ ពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការទស្សនវិជ្ជា បានចំនួន០១ពាក្យ ដូចខាងក្រោម៖

១- នវព្យាគងនិយម អ. neoplatonism បារ. néoplatonisme (m.)	ប្រព័ន្ធទស្សនវិជ្ជាមួយដែលផ្សំពីព្យាគងនិយម និង ជំនឿខាងសាសនា ដែលមានលក្ខណៈអាថ៌កំបាំង/តូចៗធម្ម (Mysticism) នៅក្នុងគំនិតរបស់យូដា (Judaic ideas) និងនៅក្នុងគំនិតរបស់គ្រិស្តសាសនិក (Christian ideas)។ ប្រព័ន្ធទស្សនវិជ្ជានេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដំបូងដោយលោកផ្លូទីនុស (Plotinus) ជាទស្សនវិទូរ៉ូម៉ាំងចាប់ពីសតវត្សរ៍ទី៣ ហើយបន្តអភិវឌ្ឍដល់សតវត្សរ៍ទី៥នៃគ្រិស្តសករាជ។
--	--

៥- កិច្ចប្រជុំតណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី១៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃពុធ ៤កើត ខែពិសាខ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦១ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាពរបស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សុខុម ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ បានបន្តប្រជុំ ពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច បានចំនួន០៤៣ក្ប ដូចខាងក្រោម៖

១- ធនាគារ អ. bank បារ. banque (f.)	គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុដែលមាននីតិសម្បទាពិសេសក្នុងការរើសយក ប្រតិបត្តិការដូចខាងក្រោមនេះជាមុខរបរ៖ - ការផ្តល់ឥណទានគ្រប់ប្រភេទចំពោះសាធារណជនដោយមានកម្រៃរាប់បញ្ចូលទាំងឥណទាន ភតិសន្យា និងការសន្យាតាមហត្ថលេខា - ការទទួលប្រាក់បញ្ញើមិនមានមុខសញ្ញាប្រើពីសាធារណជន - ប្រព្រឹត្តិកម្មនិងការដាក់ឱ្យអតិថិជនប្រើប្រាស់នូវមធ្យោបាយទូទាត់ជាប្រភេទប្រាក់បញ្ញើប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។
២- ធនាគារកណ្តាល អ. central bank បារ. banque centrale (f.)	ធនាគារសាធារណៈដែលមានសមត្ថកិច្ចជាមុខលើ៖ - ការកំណត់គោលនយោបាយប្រាក់បញ្ញើនិងការគ្រប់គ្រងចំនួនឥណទាន សរុប - ការគ្រប់គ្រងនិងការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈការចេញប្រកាស បទបញ្ជា និងសេចក្តីណែនាំផ្សេងៗ។
៣- ធនាគារពាណិជ្ជ អ. commercial bank បារ. banque commerciale (f.)	ធនាគារឯកជនដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពីធនាគារកណ្តាល ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ។
៤- ធនាគារឯកទេស អ. specialized bank បារ. banque spécialisée (f.)	ធនាគារដែលអនុវត្តតែប្រតិបត្តិការមួយតាមជំនាញជាក់លាក់ក្នុង ចំណោមប្រតិបត្តិការទាំងបីរបស់ធនាគារ។

៦- កិច្ចប្រជុំតណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃអង្គារ ១០កើត ខែពិសាខ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦១ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជួរ គារី បានបន្តប្រជុំពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការទស្សនវិជ្ជា បានចំនួន ០២៣ក្ប ដូចខាងក្រោម៖

១- វិសេសានុមាន អ. abduction បារ. enlèvement (m.) /abduction (f.)	វិធីបង្ហាញពីដំណើរនៃការប្រើប្រាស់កស្មតាងដើម្បីឈានទៅរកការសន្និដ្ឋានមួយ ដ៏ទូលំទូលាយ ដែលជាការពិចារណាមួយឆ្ពោះទៅរកការពន្យល់មួយសមហេតុ- ផលបំផុត។ វិសេសានុមានបង្ហាញដោយទស្សនវិទូជនជាតិអាមេរិក ឆាល សេនដឺ ផៀស (Charles Sanders Peirce ១៨៣៩-១៩១៤) ដែលលោកបាន ចាត់ទុកថា វិសេសានុមាន ជារបៀបបែបច្នៃប្រឌិតក្នុងការទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ប៉ុន្តែគាត់បញ្ជាក់ថា លទ្ធផលនៃការសន្និដ្ឋាននេះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការវាយតម្លៃ ប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណ។ ឧទាហរណ៍៖ ១- អនុមានញែក(Deduction) - ក្បួន(rule) : សណ្តែកទាំងអស់នៅក្នុងថង់នេះពណ៌ស - ករណី(case) : សណ្តែកទាំងនេះយកចេញពីថង់នេះ - លទ្ធផល(result) : សណ្តែកទាំងនេះពណ៌ស។ ២- អនុមានរួម(Induction) - ករណី(case) : សណ្តែកទាំងនេះយកចេញពីថង់នេះ - លទ្ធផល(result) : សណ្តែកទាំងនេះពណ៌ស - ក្បួន(rule) : សណ្តែកទាំងអស់នៅក្នុងថង់នេះពណ៌ស។ ៣- វិសេសានុមាន(Abduction) - ក្បួន(rule) : សណ្តែកទាំងអស់នៅក្នុងថង់នេះពណ៌ស - លទ្ធផល(result) : សណ្តែកទាំងនេះពណ៌ស - ករណី(case) : សណ្តែកទាំងនេះយកចេញពីថង់នេះ។ (បញ្ញត្តិនេះ គេប្រើនៅក្នុងតក្កវិជ្ជា)
២- អញ្ញទិដ្ឋិ អ. heresy (បារ. hérésie)	ទស្សនៈ ជំនឿ ឬ ដំណើរយល់ឃើញផ្ទាល់ខ្លួន ដែលផ្ទុយឬប្រឆាំងទៅនឹងគោលការណ៍ឬទស្សនៈរបស់សាសនាផ្លូវការឬពេញនិយមណាមួយ។ (នៃបុរាណសម័យ និកាយណាគីដោយ ដូចជានិកាយប៉េរីប៉ាតេទិកនិយម (Peripatetics) អាកាដេមិកនិយម (Academics) ព្យកអេពីគ្លីនិយម (Epicureans) ឬព្យកអត់ធឺតនិយម (Stoics) ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអញ្ញទិដ្ឋិ។ អញ្ញទិដ្ឋិកជន សំដៅលើមនុស្សណាម្នាក់ឬក្រុមណាមួយដែលបង្រៀនតាម ទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួន។ ដំបូងឡើយ អញ្ញទិដ្ឋិមិនមែនជាបច្ចេកសព្ទក្នុងន័យអវិជ្ជមាន នោះទេ សូម្បីតែគ្រិស្តសាសនាក៏គិតខ្លួនឯងថាជាអញ្ញទិដ្ឋិដែរ។ ប៉ុន្តែចាប់ពីពេលដែលគ្រិស្តសាសនាបានទទួលអំណាចលើសលប់ជាងគេក្នុងមជ្ឈមណ្ឌល សាសនានេះបានប្រើពាក្យអញ្ញទិដ្ឋិ សំដៅលើទស្សនៈណាមួយ ដែលមិនស្របតាមការបង្រៀនរបស់គ្រិស្តសាសនានិកាយអត់ដុក ឬនិកាយណា មួយដែលធ្វើការបកស្រាយគម្ពីរវិបិ(Bible) ខុសពីការបកស្រាយផ្លូវការនៃសហគមន៍គ្រិស្តសាសនា។ លក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលនឹងអញ្ញទិដ្ឋិ គឺការបដិសេធ ការច្រានចោលគំនិត ឬទ្រឹស្តីណាមួយ ដែលខុសពីគំនិតរបស់ខ្លួន។ អញ្ញទិដ្ឋិកើតឡើងនៅក្នុងវិស័យ អាណាចក្រជាតិសេស នៅទីណាដែលការប្រើអាជ្ញាសំខាន់ជាងការប្រើវិចារណ- ញ្ញាណនៅក្នុងការដោះស្រាយទំនាស់ខាងទ្រឹស្តី។ (បញ្ញត្តិនេះគេប្រើនៅក្នុងទស្សនវិជ្ជាអំពីសាសនា)។

៧- កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃពុធ ១១កើត ខែពិសាខ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦១ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សុខុម ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ បន្តប្រជុំពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច បានចំនួន ០៣៣ក្យ ដូចខាងក្រោម៖

១- គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អ. microfinance institution បារ. institution de microfinance	គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុឬស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុឯកជនមានឯកទេសក្នុងការផ្តល់ប្រាក់ កម្ចីខ្នាតតូចសម្រាប់ក្រុមបុគ្គលមានចំណូលទាប និងសហគ្រាស ធុនតូច ហើយមានដើមទុនអប្បបរមាតម្កល់នៅធនាគារជាតិតិចជាង ប្រាក់តម្កល់ របស់ធនាគារពាណិជ្ជ។
២- គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ទទួល ប្រាក់បញ្ញើ អ. microfinance deposit taking institution បារ.	គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលទទួលការអនុញ្ញាតពីធនាគារកណ្តាលឱ្យផ្តល់ សេវាទទួលប្រាក់បញ្ញើ។
៣- គ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទ អ. rural credit institution បារ.	គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមានឯកទេសក្នុងការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីខ្នាតតូចនៅ ជនបទ ហើយមានដើមទុនអប្បបរមាតម្កល់នៅធនាគារជាតិតិចជាង ប្រាក់តម្កល់ របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។